

Posudek vedoucího práce: MgA. Jan Jaroš

Domus Micelius

Studentka: Anna Dobiášová

Anna Dobiášová si zvolila pro svou práci alternativní pohled na dětský zahradní domek. Ve své práci se řídila zodpovědným přístupem k nově vytvářeným věcem. Součástí tohoto pohledu na svět je nejen životní styl, ale i přemýšlení o věcech z více úhlů pohledu. Nejde tedy jen o jeho užitnou – funkční hodnotu, ale i o tom, kde byl předmět vyroben, jak se k nám dostal, jakou uhlíkovou stopu zanechal při výrobě a jakou zanechá při likvidaci. Stejně tak, kolik vody je potřeba při výrobě produktu i v případě dalších kroků v průběhu celé životnosti.

Stejně jako výše zmíněný přístup není a bohužel ani nebude ještě nějakou dobu (dokud nám nic jiného nezbyde) běžným mainstreamovým přístupem populace. Stejně je to i s Anniččím konceptem. Záměr vytvořit dětský plně recyklovatelný domeček z micéliem naočkovaných (slámových) „cihel“ nebude rovněž pro každého.

Cesta k finálnímu „produktu“ – stavebnici, kterou si koupíte na paletě a přidáte pár dřevěných latí s tyčemi k tomu, byla lemována mnoha odbočkami, které přinesly nový pohled na věc. Především v otázkách konstrukce a statiky tavby, ale vždy skončily na otázce schopnosti dětí a v mnoha případech i rodičů takový domeček za odpoledne sestavit. Velkou otázkou v průběhu vývoje byla jak samotná konzistence materiálu a jeho chování v průběhu několika let, tak velikost celé stavby a samotných stavebních prvků. Budiž bráno s notnou dávkou schovávavosti a i první pokusy - experimenty Aničky v zimním semestru s tímto micéliovým materiálem, že doba na řešení bakalářky je velmi krátká. Abychom mohli práci akceptovat a vnímat ji jako produkt, museli jsem udělat několik ústupků, právě v dosažení ideálních mechanických chemických a fyzikálních vlastností samotného materiálu. Fundované experimenty by vydaly na několik let a i zkrácený časový test by neukázal plnou škálu úskalí, či naopak milých překvapení, které by odhalily skutečnou funkční hodnotu produktu.

Práce je proto hodnocena spíše jako nastolená cesta, způsob myšlení – filozofií života současného městského člověka vybaveného více teorií, než dosavadní osobní zkušeností s přírodou a materiály v ní obsaženými. Je to hledání a objevování tradic, technologických postupů a materiálů, které se buď vytratily z dnešního světa, nebo byly ve spotřební kultuře nahrazeny rychleji a levněji vyrobeným skládačkovým prefabrikátem.

Právě způsob skládání – stavby a zapojení dětí do poznání základních tajů statiky, rovnováhy, podpěry a břevna, provázanosti a závislosti, dodržování technologických postupů, jsou hodnoty a vjemy, na které děti a ani rodiče nezapomenou. Jak by poznamenal můj kolega, budou to imprinty, které na rozdíl od samotné stavby neztrácejí svou trvalou hodnotu v podobě osobního poznání – zkušenosti. Bude to předmět, se kterým budou nějaký čas žít. Produkt/ stavba na které se podíleli měli společné zážitky a ze které vyrostli jako z loňských bot, ale na rozdíl od nich budou přítomni jeho zániku a přerodu v živou hmotu.

Jednoduchost samotné stavby odkazuje na základní půdorys obdélné stavby s prolomeným vstupem a okny vždy v jedné stěně a na prkenných pozednicích položenou sedlovou střechou. Pro jednoduché vymezení základního půdorysu a rovné založení stavby bylo využito totožných latí, také pro tvorbu horní pozednice. Z mého pohledu je to dobře zvolený způsob, jak jednoduše vymezit prostor a snadno a relativně přesně založit stavbu. Rovněž fixace zemních kúlů přes díry v prknech a následné napichování prvních řad cihel mi přijde jako vhodné řešení, bez ohledu na to, že bude při dalším

fungování kůl sloužit jako transfer pro distribuci vody (vlhkosti, která je u této stavby žádoucí). Použití dvou vrstev stejného materiálu jako pokrytí střechy mi vzhledem k typu stavby přijde v pořádku. Teprve samotná realizace, by ukázala úskalí, která by na stavitele čekala, včetně bezpečnostních rizik spojených s prací napichovaných prvních cihel a zda by neměly být již ve výrobě předem perforovány.

Práce se mi po filozofické stránce od začátku líbila. Jisté rozpaky ve mně budilo dlouhé hledání charakteru a podoby stavby. První návrhy odpovídaly samonosné stavbě pouze z klínových tvárnic vytvářejících na kruhové základně stavbu nepodobnou iglú. Tento způsob stavby ale popíral Aniččin přístup, že stavba bude složena z dílů bez nutnosti dalšího opracování. Při finálním prezentovaném modelu i tato doktrína padla a stavebník bude některé cihly upravovat až při samotné stavbě ale mezi tím se změnil koncept a studentka se vrátila pro naši krajinu typické archetypální stavbě.

Jestli bych závěrem něco vytknul, pak by to byla v prvé řadě větší srozumitelnost výkresové dokumentace, schopnost odhadnout náklady na zhotovení stavby (s tím souvisí neznámá v podobě cenovky za jednu cihlu). Rovněž mi chybí i jistá instruktáž-návod, který mohl být v portfoliu více rozveden. Další neznámou je představa o množství materiálu (co a kolik mi toho na pozemek přijede). Odvezu si to osobákem, nebo mi to musí dovézt dodávka? Nebylo zohledněno a dopracováno balení a podmínky skladování.

Jsou to samozřejmě otázky, které mají do jisté míry odpověď v situaci, která nás všechny ovlivnila a některé dodnes paralyzuje. Přesto bych uvítal pár vizualizací a 3D modelů, které by s některými otázkami pomohly.

Jak jsem již zmínil, tento projekt vidím jako naznačenou cestu, či spíše chůzi na dlouhou trat s koncem v nedohlednu. Vnímám to i jako svou osobní neuváženost, kterou jsem neviděl na začátku, kdy se stanovovaly cíle projektu, že jsou v časových podmínkách stanovených pro bakalářskou práci neproveditelné.

Co do rozsahu a autenticity práce splňuje rozsah bakalářské práce. Portfolio je po formální stránce tak i faktické, až na zmíněné výtky na slušné úrovni

Práci hodnotím známkou C.

Jan Jaroš

Vedoucí práce

